

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ :	ΛΑΤΙΝΙΚΑ Β ΛΥΚΕΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	14.03.2026

ΚΕΙΜΕΝΑ

A) Sulpicius Gallus legātus Luci Aemili Pauli erat, qui bellum adversus Persen regem gerēbat. Serēnā nocte subito luna defecerat; ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat et exercitus fiduciam amiserat. Tum Sulpicius Gallus de caeli ratiōne et de stellārum lunaeque statu ac motibus disputāvit eōque modo exercitum alacrem in pugnam misit.

B) Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, hoc modo imperium perdit. Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxōris Collatīni laedit. Marītus et pater et Iunius Brutus eam maestam inveniunt. Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit et cultro se ipsam interficit. Brutus ex vulnere dolōre magno cultrum extrahit et delictum punīre parat. Populum concitat et Tarquinio imperium adimit. Liber iam populus Rōmānus duo consules, Iunium Brutum et Tarquinium Collatīnum, deligere constituit.

Γ) Populus Rōmānus cladem Cannensem pavidus audīvit. In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi se expedīvit. Postquam XIV annos in Italiā complēvit, Carthaginienses eum in Africam revocavērunt. Ibi Hannibal bellum cum Rōmānis componere frustra cupīvit.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A) Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα **A** και **Γ**.

Μονάδες 20

B1.α.) Να χαρακτηρίσετε το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων ως Σωστό ή Λανθασμένο.

1. Οι δύο πιο γνωστοί Ρωμαίοι κωμωδιογράφοι είναι ο Πλάυτος και ο Τερέντιος.
2. Γράφονται και τραγωδίες με θέματα καθαρά ρωμαϊκού περιεχομένου.
3. Τα έργα της κλασικής εποχής παρουσιάζουν ιδεολογική ωριμότητα.
4. Στους χρόνους του Κικέρωνα ανθεί κυρίως η σάτιρα.
5. Ο Κικέρων συνέθεσε φιλοσοφικούς διαλόγους επηρεασμένος από τον Πλάτωνα.

Μονάδες 10

β.) Να εντοπίσετε ποια από τις τρεις λέξεις που σας δίνονται **στη στήλη Β'** έχει ετυμολογική συγγένεια με καθεμιά από τις λατινικές λέξεις **της στήλης Α'**.

Στήλη Α'	Στήλη Β'
1. complēvit	αναπλήρωση, αναβάθμιση, ανάπλευση
2. expedīvit	βοήθεια, ουλή, βούληση
3. caeli	πανικός, πάνω, ποινή
4. vulnere	εμβάθυνση, εμπόδιο, εμβαδόν
5. punire	σιαμαίος, σιέλ, σιαγόνα

Μονάδες 5

B2. Να τοποθετήσετε τις παρακάτω λατινικές φράσεις στη σωστή πρόταση συμπληρώνοντας ορθά το νόημα: **tabula rasa, terra incognita, ex officio, in memoriam, status quo.**

1. Είναι πολύ δύσκολο να αλλάξει ο κανονισμός. Πρέπει να διατηρηθεί το της επιχείρησης.
2. Το βιβλίο εκδόθηκε του εκλιπόντος συγγραφέα.
3. Ως πρόεδρος του τομέα, είναι μέλος και του Διοικητικού Συμβουλίου.
4. Ο άνθρωπος γεννιέται ως γι' αυτό και έχει σημασία το περιβάλλον και η ανατροφή.
5. Δεν γνωρίζω τις λειτουργίες της τεχνητής νοημοσύνης. Αυτός ο τομέας μου είναι

Μονάδες 5

Γ1.α.) Να αντιστοιχίσετε τους παρακάτω τύπους της στήλης Α' με τη σωστή γραμματική τους αναγνώριση στη στήλη Β':

Στήλη Α'	Στήλη Β'
1.terror	α. αιτιατική ενικού, θηλυκού γένους, α' κλίση
2.pudicitiam	β. ονομαστική ενικού, αρσενικού γένους, γ' κλίση
3.statu	γ. αιτιατική πληθυντικού, αρσενικού γένους, γ' κλίση
4.consules	δ. αφαιρετική ενικού, αρσενικού γένους, δ' κλίση

Μονάδες 4

β.) Να γραφεί ό,τι ζητείται για τους παρακάτω τύπους:

- α. qui: αιτιατική ενικού, ίδιου γένους.
- β. motibus: δοτική ενικού.
- γ. ipsam: ονομαστική πληθυντικού, ουδετέρου γένους.
- δ. femina: αφαιρετική πληθυντικού.
- ε. vulnere: αιτιατική πληθυντικού.
- στ. nocte: γενική πληθυντικού.

Μονάδες 6

Γ2. α.) dolōre magno: να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις του ίδιου αριθμού.

Μονάδες 8

β.) Να εντοπίσετε τους λανθασμένους χαρακτηρισμούς και να τους διορθώσετε.

- 1.gerebat: γ' ενικό οριστικής Παρατατικού ενεργητικής φωνής.
- 2.disputavit: α' πληθυντικό οριστικής Συντελεσμένου μέλλοντα ενεργητικής φωνής.
- 3.extrahit: γ' ενικό οριστικής Ενεστώτα ενεργητικής φωνής.
- 4.perdit: β' πληθυντικό οριστικής Μέλλοντα ενεργητικής φωνής.

Μονάδες 2

Γ3.Να γράψετε ό, τι ζητείται για τους παρακάτω τύπους:

- α. misit: β' ενικό οριστικής υπερσυντέλικου, ίδιας φωνής.

- β. *inveniunt*: γ' ενικό οριστικής μέλλοντα, ίδιας φωνής.
 γ. *revocaverunt*: γ' πληθυντικό οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα, ίδιας φωνής.
 δ. *expedivit*: α' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα, ίδιας φωνής.
 ε. *erat*: τον ίδιο τύπο στην οριστική παρακειμένου.

Μονάδες 10

Δ1.α.) *Liber iam populus Rōmānus duo consules, Iunium Brutum et Tarquinius Collatīnum, deligere constituit.*: στην παραπάνω πρόταση να εντοπίσετε το απαρέμφατο και να το συντάξετε πλήρως (μονάδες 3). Στη συνέχεια, να εντοπίσετε το υποκείμενο του και να αιτιολογήσετε την πτώση του (μονάδες 2).

Μονάδες 5

Δ1.β.) *femina...cultro se ipsam interficit./ In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi se expedit.*: να εντοπίσετε τον συντακτικό ρόλο των υπογραμμισμένων αντωνυμιών. Ποιο φαινόμενο παρατηρείται;

Μονάδες 5

Δ2. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της Α' στήλης με τους συντακτικούς όρους από τη στήλη Β' :

Στήλη Α'	Στήλη Β'
1. <i>nocte</i>	α. εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της αναφοράς
2. <i>de ratione</i>	β. αφαιρετική του χρόνου
3. <i>luna</i>	γ. υποκείμενο ρήματος
4. <i>bellum</i>	δ. επιθετικός προσδιορισμός
5. <i>alacrem</i>	ε. αντικείμενο ρήματος

Μονάδες 10

Δ3. *Filius eius*: να αντικαταστήσετε την δεικτική αντωνυμία με τον κατάλληλο τύπο της κτητικής αντωνυμίας *suus-a-um* και να αιτιολογήσετε τη σημασιολογική και συντακτική διαφορά που προκύπτει.

Μονάδες 5

Δ4. Να συμπληρώσετε τον πίνακα με τα αντικείμενα των ρημάτων:

Ρήμα	Αντικείμενο ρήματος
<i>invaserat (A)</i>	
<i>misit (A)</i>	
<i>perdit (B)</i>	
<i>inveniunt (B)</i>	
<i>audivit (Γ)</i>	

Μονάδες 5